

**UCHWAŁA NR VI/XVII/272/20
RADY POWIATU WEJHEROWSKIEGO**

z dnia 16 października 2020 r.

**w sprawie ustalenia przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu autobusami
w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat
Wejherowski**

Na podstawie art. 12 pkt 11 i art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 8) oraz §1 w zw. z §2 ust. 1 pkt 4 Porozumienia z dnia 3 lipca 2015 r. o realizacji zadań w zakresie lokalnego transportu zbiorowego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2015 r. poz. 2795),

**Rada Powiatu Wejherowskiego
uchwala co następuje:**

§ 1.

Ustala się przepisy porządkowe związane z przewozem osób i bagażu autobusami w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Wejherowski określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wejherowskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wiceprzewodniczący Rady
Powiatu Wejherowskiego

Bogdan Tokłowicz

Rozdział 1.

Przepisy ogólne dotyczące przewozu osób

§ 1.

1. Niniejszy regulamin określa warunki przewozu osób, bagażu, rowerów, wózków, zwierząt, autobusami w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Wejherowski, a także sposób przeprowadzania w niej kontroli biletów oraz zwrotu pieniędzy za bilety.

2. Słownik pojęć użytych w regulaminie:

- a) „autobus”, „pojazd” - autobus przewoźnika;
- b) „przewoźnik” – przedsiębiorca wykonujący usługi przewozowe autobusami w powiatowych przewozach pasażerskich użyteczności publicznej organizowanych przez Powiat Wejherowski;
- c) „przewóz” - przewóz osób, bagażu, rowerów, wózków, zwierząt wykonywany przez przewoźnika;
- d) „pasażer”, „podróżny” - każda osoba, która zawarła umowę przewozu lub przebywa w pojeździe;
- e) „punkt sprzedaży” - kasy biletowe oraz agencyjne punkty sprzedaży biletów;
- f) „kontrolujący” - osoba upoważniona przez przewoźnika do przeprowadzenia kontroli biletów, dokumentów potwierdzających uprawnienia do korzystania z bezpłatnego bądź ulgowego przewozu osób, bagażu, roweru, zwierzęcia oraz zastosowania opłat dodatkowych;
- g) „zwierzę domowe” - zwierzęta tradycyjne przebywające wraz z człowiekiem w jego domu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza.

§ 2.

1. Przewóz osób oraz bagażu środkami komunikacji należącymi do przewoźnika odbywa się na podstawie ważnego biletu oraz dokumentu potwierdzającego uprawnienia pasażera do korzystania z bezpłatnego lub ulgowego przejazdu.

2. Za zawarcie umowy przewozu uważa się zajęcie miejsca w pojeździe przez pasażera (zarówno miejsce siedzące, jak miejsce stojące).

§ 3.

1. Przewoźnik zobowiązany jest do zamieszczenia w punktach sprzedaży jego biletów, a także w jego siedzibie aktualnego cennika biletów (za przewóz osób, bagażu) z uwzględnieniem wysokości opłat dodatkowych za przejazd bez ważnego biletu, za spowodowanie zmiany trasy przejazdu bądź zatrzymania pojazdu bez uzasadnionej przyczyny.

2. W miejscach, o których mowa w ust. 1 przewoźnik wywiesza informację o kategoriach osób uprawnionych do przejazdów bezpłatnych i ulgowych pojazdami oraz o zasadach sprzedaży biletów jednorazowych w pojeździe.

Rozdział 2. Zakup i sprzedaż biletów

§ 1.

1. Bilet zakupiony w punkcie sprzedaży, pasażer powinien niezwłocznie po wejściu do pojazdu okazać kierowcy w celu kontroli. Kierujący pojazdem upoważniony jest do kontroli biletów;

2. Przewoźnik zapewnia pasażerom zakup biletów bezpośrednio od kierującego pojazdem, podczas postoju pojazdu na przystanku. W tym celu pasażer powinien wejść do pojazdu przednim wejściem (pierwszymi drzwiami, licząc od czoła pojazdu) i niezwłocznie dokonać zakupu biletu;

3. Nabywając bilet ulgowy lub bezpłatny pasażer winien okazać bez wezwania dokument uprawniający go do ulgowego przejazdu (lub bezpłatnego) przejazdu;

4. Bilet miesięczny oraz okresowy jest biletem imiennym, ważnym wyłącznie wraz z dokumentem stwierdzającym tożsamość podróżnego (ze zdjęciem);

5. Podróżny posiadający bilet ulgowy (lub bezpłatny) zobowiązany jest posiadać, celem okazania na każde żądanie kontrolujących, ważny dokument uprawniający do korzystania z ulgi lub zniżki;

6. Pasażer winien niezwłocznie powiadomić kierującego pojazdem lub kasjera o nieprawidłowym lub nieczytelnym wydrukowaniu biletu, pod rygorem uznania takiego biletu za nieważny (celem jego zwrotu lub wymiany);

7. Pasażer ma obowiązek posiadać przy sobie ważny bilet na przejazd podczas całego przejazdu;

8. Pasażerowi nie wolno odstępować biletu innym podróżnym;

9. Bilet zniszczony, nieczytelny lub uszkodzony jest nieważny;

10. Zakupiony bilet podróżny zachowuje do kontroli;

11. W przypadku awarii lub uszkodzenia pojazdu pasażerowi posiadającemu bilet jednorazowy przysługuje prawo kontynuowania podróży w danym kierunku na podstawie tego samego biletu następnym lub podstawionym dodatkowo-zastępczym pojazdem przewoźnika, bez ponoszenia dodatkowych opłat.

Rozdział 3. Obsługa przystanków i realizacja przewozu

§ 1.

1. Zatrzymanie autobusu w celu wymiany pasażerów może nastąpić wyłącznie w miejscu do tego wyznaczonym (przystanek autobusowy oznaczony słupkiem i znakiem informacyjnym D-15);

2. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego jest dozwolone tylko na przystankach i po całkowitym zatrzymaniu pojazdu;

3. Wsiadanie do pojazdu odbywa się przednimi drzwiami (pierwszymi licząc od czoła pojazdu). Kierujący pojazdem dokonuje odprawy biletowej podróżnych, tj. sprzedaje i kontroluje bilety. Pasażerowie wysiadający mają możliwość opuścić pojazd wszystkim dostępnymi dla podróżnych drzwiami w pojeździe;

4. Kierujący pojazdem zobowiązany jest zatrzymać autobus na każdym przystanku po trasie linii komunikacyjnej, którą obsługuje - jeżeli oczekują na nim pasażerowie, a także w sytuacji, gdy pasażerowie znajdujący się w pojeździe wyrażają zamiar opuszczenia tego pojazdu;

5. Pasażer zamierzający wsiąść na przystanku zobowiązany jest wcześniej uprzedzić o tym kierującego pojazdem (poprzez sygnalizację takiego zamiaru przyciskiem „STOP” lub „na żądanie”, ulokowanym na poręczach wewnątrz pojazdu), a zamierzający wsiąść na przystanku - odpowiednio wcześniej zasygnalizować taki zamiar poprzez umowny znak (gest), jakim jest wyraźne podniesienie ręki.

§ 2.

Na każdym przystanku oraz na stronie internetowej przewoźnika dla danego przystanku przewoźnik udostępnia aktualny rozkład jazdy. Rozkład jazdy regularnej linii komunikacyjnej jest ogólnodostępny dla każdego podróżnego i obowiązujący dla przewoźnika.

§ 3.

1. W czasie jazdy pasażerowie stojący powinni trzymać się uchwytów lub poręczy.

2. Pasażer, który zajmuje miejsce oznaczone znakiem graficznym „dla inwalidy” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku” zobowiązany jest je zwolnić w razie zgłoszenia się uprawnionych pasażerów.

§ 4.

Pasażer odpowiada wobec przewoźnika za szkody powstałe na skutek uszkodzenia, zabrudzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy (do wysokości strat poniesionych przez przewoźnika).

§ 5.

1. Kierujący pojazdem lub kontroler biletów może odmówić wykonania przewozu lub usunąć z pojazdu osoby:

- a) zachowujące się agresywnie lub wulgarnie wobec pasażerów, jak i w stosunku do kierującego pojazdem lub pracowników obsługujących podróżnych;
- b) wzbudzające odrazę brudem lub niechlujstwem;
- c) spożywające alkohol lub substancje zakazane prawem oraz palące tytoń (w tym także e-papierosy) w pojeździe;
- d) używające słów powszechnie uważanych za wulgarnie lub obraźliwe;
- e) które nie posiadają ważnego biletu na przejazd lub należności za bilet upoważniający do kontynuowania przejazdu w pojeździe;
- f) które z innych powodów są niebezpieczne lub uciążliwe dla pasażerów i kierującego pojazdem;

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach w celu uzyskania pomocy, kierujący ma prawo zjechać z trasy przejazdu do najbliższego posterunku Policji lub punktu pomocy hospitalizacyjnej;

3. W przypadku stwierdzenia, że pasażer narusza przepisy dotyczące Regulaminu Przewozu, kierujący pojazdem lub kontroler biletów upoważniony jest do wezwania takiego pasażera do opuszczenia pojazdu na najbliższym przystanku. W takim przypadku pasażerowi temu nie przysługuje zwrot należności za bilet;

4. W przypadku, gdy pasażer odmówi opuszczenia pojazdu, kierujący pojazdem lub kontroler biletów może zwrócić się o udzielenie pomocy do Policji lub innych organów porządkowych (upoważnionych).

Rozdział 4.

Przewóz bagażu i zwierząt, przewóz rowerów

§ 1.

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach bagaż ręczny, wózek dziecięcy, wózek inwalidzki, zwierzęta domowe oraz - za zgodą kierowcy autobusu także rower;

2. Rowery przewożone są w ramach posiadanych możliwości technicznych. Przed wejściem do autobusu należy zwrócić się do kierowcy, celem uzyskania zgody na przewóz roweru. Kierujący pojazdem może odmówić wejścia do pojazdu z rowerem w sytuacji spodziewanej dużej liczby podróżnych na dalszym odcinku trasy. W przypadku zgody kierowcy na przewóz roweru, rower musi być odpowiednio zabezpieczony przez właściciela na cały czas przejazdu autobusem;

3. Przewóz zwierząt jest dopuszczony pod warunkiem, że są przewożone w specjalnych pojemnikach przeznaczonych do ich transportu lub w kagańcach i na smyczy, a pasażer posiada w czasie przewozu ważne zaświadczenie potwierdzające aktualne obowiązkowe szczepienie lub świadectwo zdrowia, zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;

4. Bagażu, wózków, rowerów i zwierząt nie można umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia;

5. Nadzór nad bagażem podręcznym, walizką, wózkiem, rowerem jak i zwierzętami, które pasażer przewozi ze sobą, należy do pasażera. Za taki bagaż i zwierzęta przewoźnik odpowiada tylko gdy szkoda powstała z jego winy lub rażącego niedbalstwa;

6. Nie podlega opłacie przewóz:

- a) bagażu podręcznego lub walizki;
- b) wózka inwalidzkiego;
- c) wózka dziecięcego, w przypadku przewożenia w nim dziecka;
- d) instrumentów muzycznych i sztalug przewożonych przez uczniów i studentów za okazaniem ważnej legitymacji szkolnej lub studenckiej;
- e) psów towarzyszących funkcjonariuszom celnym, Policji, Straży Miejskiej, Straży Granicznej będącej na służbie;
- f) psów-przewodników niewidomych i ociemniałych;

7. Opłacie bagażowej podlega przewóz:

- a) roweru;
- b) zwierząt domowych z uwzględnieniem ust. 6 pkt. e) i f).

§ 2.

Przewóz bagażu w lukach bagażowych dopuszczalny jest tylko za zgodą kierowcy oraz tylko w przypadku posiadania przez pojazd luków bagażowych.

§ 3.

W przypadku utraty lub uszkodzenia bagażu pasażer powinien:

- a) niezwłocznie poinformować osobiście o tym fakcie kierującego danym pojazdem w celu potwierdzenia utraty lub uszkodzenia bagażu;
- b) niezwłocznie dokonać pisemnego powiadomienia przewoźnika.

§ 4.

1. Znalazca rzeczy zagubionej w pojeździe zobowiązany jest do jej przekazania kierującemu pojazdem;

2. Bagaż pozostawiony w pojeździe przewoźnika kierujący pojazdem ma prawo otworzyć w celu zbadania jego zawartości;

3. W przypadku pozostawionego w pojeździe bagażu podręcznego jego wydanie nastąpi po zidentyfikowaniu w sposób niebudzący wątpliwości co do tego, że zostaje wydany właścicielowi lub osobie uprawnionej do jego odbioru.

§ 5.

1. Zabrania się przewożenia:

- a) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub odzieży, albo które mogą zanieczyścić pojazd (dotyczy przede wszystkim ostrych narzędzi takie jak: piły, kosy, czy również otwartych naczyń ze smarami, farbami itp.);
- b) przedmiotów blokujących przejście, zasłaniających widoczność dla kierującego pojazdem, zagrażających bezpieczeństwu ruchu i pasażerów oraz mogących uszkodzić pojazd;
- c) przedmiotów, towarów, odpadów cuchnących, łatwopalnych, zapalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz materiałów, płynów, gazów mogących stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia pasażerów;
- d) przedmiotów wywołujących uczucie odrazy brudem lub niechlujstwem;
- e) broni z wyjątkiem przypadków określonych w odrębnych przepisach.

Rozdział 5. Zasady bezpieczeństwa i porządku w czasie jazdy

§ 1.

Wszyscy podróżni są zobowiązani do podporządkowania się poleceniom wydanym przez kierowcę lub pracowników obsługujących podróżnych. We wszystkich pojazdach zabrania się:

1. Wchodzenia do pojazdu w łóżworolkach lub wrotkach;
2. W sposób przeszkadzający kierującemu pojazdem, jak i pozostałym podróżnym używania telefonów komórkowych (dotyczy to także głośnych rozmów telefonicznych, jak i słuchania muzyki);
3. Samodzielnego otwierania drzwi pokrętłem awaryjnym;
4. Nieuzasadnionego sygnalizowania do zatrzymania pojazdu;
5. Niszczenia wyposażenia pojazdu, zanieczyszczania pojazdu;
6. Wychylania się z pojazdu;
7. Wyrzucania przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub jego postoju;
8. Opierania się o drzwi, czołową szybę;
9. Siadania na barierkach ochronnych;
10. Chwywania elementów nieprzeznaczonych do trzymania się;
11. Palenia tytoniu (w tym e-papierosów), spożywania alkoholu, zażywania narkotyków i innych środków odurzających;
12. Spożywania „otwartych” artykułów spożywczych (np. lodów, hamburgerów itp.) z uwagi na możliwość zabrudzenia odzieży współpasażerów, czy zanieczyszczenia wnętrza pojazdu.

Rozdział 6. Kontrola biletów

§ 1.

1. Kontrola biletów przeprowadzana jest przez osoby uprawnione na podstawie upoważnienia wydanego przez przewoźnika do kontroli dokumentów przewozu osób i bagażu lub zwierząt, tj. biletów i dokumentów uprawniających do bezpłatnych bądź ulgowych przejazdów, jak i posiadania uprawnień, na które powołuje się pasażer podczas wykonywania umowy przewozu.

2. Kontroler biletów wykonuje czynności kontrolne legitymując się identyfikatorem ze zdjęciem wraz z numerem służbowym umieszczonym na wierzchnim okryciu, w widocznym dla podróżnego miejscu.

3. Kontrola biletów może zostać ogłoszona zarówno podczas jazdy pojazdu, jak i podczas jego postoju na przystanku w stosunku do podróżnych wysiadających.

§ 2.

1. Pasażer jest zobowiązany okazać bilet na każde wezwanie kontrolera;
2. Nieokazanie w pojeździe biletu jednorazowego kontrolerowi biletów nie może stanowić przedmiotu reklamacji;
3. Pasażer jest zobowiązany bez dodatkowego wezwania okazać kontrolerowi biletów dokumenty uprawniające go do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu oraz biletu wykupionego na przewóz bagażu (roweru) lub zwierząt;
4. Pasażer nieposiadający w momencie kontroli biletu ważnego biletu, czy też odpowiedniego biletu do wykonywanego przewozu lub dokumentu uprawniającego go do przejazdu bezpłatnego bądź ulgowego oraz na przewóz bagażu (roweru), zwierząt, zobowiązany jest do zapłaty obok należności za ich przewóz także opłatę dodatkową w wysokości wskazanej w cenniku. W tym celu kontroler biletów wystawia opłatę dodatkową tj. wezwanie do zapłaty gotówkowe lub kredytowe;
5. Udostępnienie danych osobowych przez pasażera, odbywać powinno się w pojeździe na podstawie okazanego przez pasażera dokumentu tożsamości. Dane osobowe kontroler zamieszcza na druku opłaty dodatkowej tj. wezwania do zapłaty, jak i w protokole (raporcie) z kontroli;
6. Podczas dokonywania przez kontrolera czynności związanych z wystawieniem opłaty dodatkowej, sporządzaniem protokołu z kontroli, pasażer zobowiązany jest oczekiwać w pojeździe do czasu zakończenia tych czynności;
7. Odmowa okazania dokumentu umożliwiającego identyfikację tożsamości pasażera uzasadnia wezwanie patrolu Policji;
8. Bilety i dokumenty, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że są sfalszowane, przerobione, podrobione - kontroler biletów zatrzymuje za pokwitowaniem oraz przesyła go właściwej prokuraturze lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu;
9. Bilet imienny, którym posługuje się inny podróżny również zostanie zatrzymany w momencie ujawnienia posługiwania się nim przez inną osobę. Przekazany zostanie do kasy biletowej, w której został wydany, gdzie odbiór możliwy będzie wyłącznie przez właściciela. Podróżny posługujący się takim biletom będzie traktowany, jak podróżny bez ważnego biletu na przejazd;
10. Wystawiona opłata dodatkowa, o której mowa w ust. 5 nie upoważnia pasażera do kontynuowania przejazdu;
11. W przypadku udokumentowania przez pasażera posiadania na moment kontroli ważnego biletu miesięcznego imiennego - w terminie późniejszym, nie później jednak niż 7 dni od dnia kontroli - podróżnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od wystawionej opłaty (wyłącznie w formie pisemnej) na adres wskazany na druku wręczonym przez kontrolerów biletów. W przypadku uznania przez spółkę wniesionego odwołania, podróżny zobowiązany jest do uregulowania opłaty manipulacyjnej;
12. W celu wykonania czynności, o których mowa w ust. 8 kontroler biletów uprawniony jest do udaremnienia próby opuszczenia pojazdu (bez użycia siły) pasażerowi do chwili:
 - a) ustalenia danych personalnych i wystawienia opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 5 (okazania przez podróżnego dokumentu stwierdzającego tożsamość),
 - b) okazania dokumentu potwierdzającego posiadane uprawnienia do przejazdu ulgowego bądź bezpłatnego,
 - c) przyjazdu funkcjonariuszy Policji (dot. pasażerów nieposiadających lub odmawiających okazania dokumentów tożsamości).

Rozdział 7.

Zwrot pieniędzy za bilety

1. W przypadku przedwczesnego odjazdu autobusu względem ustalonego rozkładu jazdy, awarii pojazdu, odwołania kursu lub braku wolnych miejsc, a także w sytuacji opóźnienia wynoszącego minimum 10 minut względem rozkładu jazdy, pasażer posiadający ważny bilet jednorazowy - otrzyma pełen zwrot należności za jego zakup po uprzednim jego zwrocie;

2. W przypadku odstąpienia pasażera od umowy przewozu przed odjazdem pojazdu z przyczyn niewystępujących po stronie przewoźnika, zwrot należności za przejazd może być dokonany po oddaniu biletu w punkcie sprzedaży z potrąceniem kwoty stanowiącej 30% wartości biletu w przypadku zwrotu biletu na odjazd autobusu przewidziany w czasie za mniej niż 60 minut lub kwoty stanowiącej 10% wartości biletu w przypadku zwrotu biletu na odjazd autobusu w czasie większym niż 60 minut do jego odjazdu;

3. W przypadku odstąpienia przez podróżnego od umowy przewozu w czasie realizacji usługi przewozu - zwrot należności nie przysługuje;

4. Zwrot należności za niewykorzystany bilet miesięczny lub okresowy regulują odrębne przepisy i Zarządzenia.

Rozdział 8. Postanowienia końcowe

1. Wnioski, reklamacje i skargi pasażerowie mogą składać wyłącznie w formie pisemnej na adres korespondencyjny, w tym skrzynkę elektroniczną przewoźnika.

2. Spory rozstrzygane będą przez sąd właściwy wg siedziby przewoźnika.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe:

1. Podróżny jest obowiązany do przestrzegania przepisów porządkowych obowiązujących w transporcie.
2. Osoby zagrażające bezpieczeństwu lub porządkowi w transporcie mogą być niedopuszczone do przewozu lub usunięte ze środka transportowego.
3. Osoby uciążliwe dla podróżnych lub odmawiające zapłacenia należności za przewóz mogą być usunięte ze środka transportowego, chyba że naruszałoby to zasady współżycia społecznego.
4. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej może określić, w drodze rozporządzenia, przepisy porządkowe związane z przewozem osób i bagażu środkami transportu publicznego w zakresie transportu kolejowego i drogowego, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa podróżnych oraz przestrzegania porządku publicznego w środkach transportu publicznego.
- 4a. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej może określić, w drodze rozporządzenia, przepisy porządkowe związane z przewozem osób i bagażu środkami transportu publicznego w zakresie żeglugi śródlądowej, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa podróżnych oraz przestrzegania porządku publicznego w środkach transportu publicznego.
5. W odniesieniu do gminnego regularnego przewozu osób oraz przewozów osób i bagażu taksówkami przepisy porządkowe określa rada gminy, a na terenie miasta stołecznego Warszawy - Rada miasta stołecznego Warszawy.
6. **W odniesieniu do powiatowego regularnego przewozu osób przepisy porządkowe określa rada powiatu**, a w odniesieniu do wojewódzkiego regularnego przewozu osób - sejmik województwa.

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie linii komunikacyjnych dla których powiat jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego podjęcie uchwały jest zasadne.

Projekt uchwały przedkłada Zarząd Powiatu Wejherowskiego.